

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich +

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Skanowanie gleby (skaner Gamma). Indeksy wegetacji

Adam Ekielski

„Innowacyjne technologie ukierunkowane na racjonalne gospodarowanie składnikami nawozowymi w celu poprawy żyzności gleb oraz ich retencji wodnej”

Lubań, 07.11.2025 r.

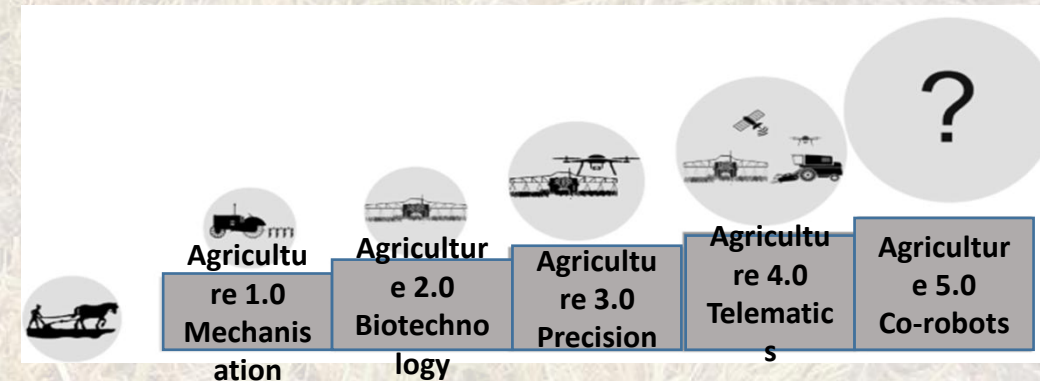

Współczesne wyzwania dotyczące skanowania gleby

1. Ocena zasobności i kondycji gleby .

Dokładny pomiar stanu gleby wymaga dużej liczby punktów pomiarowych .

Pomiary zasobności gleby

Funkcja gleby

Fizjologiczna funkcja gleby:

Dostarcza wodę, składniki odżywcze, powietrze i ciepło do korzeni rośliny.

Technologiczna funkcja:

Struktura gleby wpływa na technologię uprawy, jej wykorzystanie.

Zasobność gleby

Fitosanitarne funkcje :

Oddziaływanie szkodników i zanieczyszczeń gleby na zdrowie upraw.

Pomiary zasobności gleby

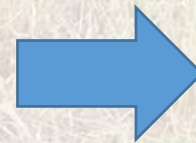
Funkcja gleby

Jakie parametry gleby musimy sprawdzać.

Zawartość składników odżywczych w glebie, pH

Zawartość dostępnej wody w glebie

Teksturę i gęstość gleby

Podstawowe składniki odżywcze gleby

- Azot
- Potas
- Fosfor
- Mikroelementy
- Humus

Zawartość składników odżywczych w glebie mierzy się do głębokości 30 cm.

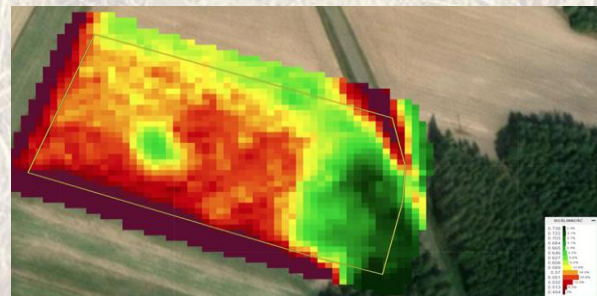
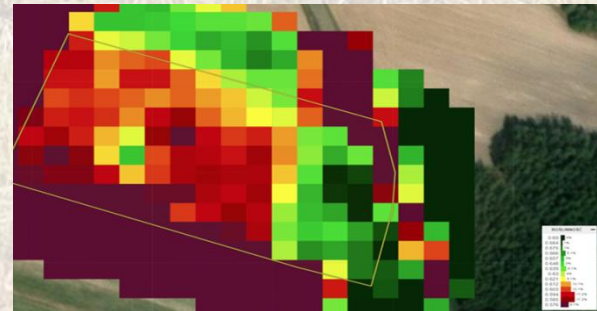

Pomiary zasobności gleby

Współczesna technika pomiarowa

Pobieranie próbek

Mapa potencjału zasobności siedlisk:

- Pomiar składu gleby (skład chemiczny),
- Pomiar struktury gleby (właściwości fizyczne),
- Mapa plonowania,
- **Wskaźniki odbiciowe podczas wegetacji roślin (NDVI,...)**

Najważniejsze wyzwania

- Wybór odpowiednich wskaźników stanu upraw (NDVI, NDRE, EVI, VHI, SAVI, LAI, LSWI, NDWI, ChlRe, NBR).
- Wybór odpowiedniej dokładności pomiarów.

Vegetation Index	Formula	Usable Bands
RVI(Ratio Vegetation Index)	$RVI = \frac{NIR}{RED}$	NIR, RED [26]
NDVI(Normalized Difference Vegetation Index)	$NDVI = \frac{NIR - RED}{NIR + RED}$	NIR, RED [26]
NDWI(Normalized Difference Water Index)	$NDWI = \frac{NIR - SWIR}{NIR + SWIR}$	NIR, SWIR
SAVI(Soil Adjusted Vegetation Index)	$SAVI = \frac{(1 + L)(NIR - RED)}{NIR + RED + L}$	NIR, RED [26]
TVI (Triangular Vegetation Index)	$TVI = 0.5(120(NIR - GREEN)) - 200(RED - GREEN)$	NIR, RED, GREEN [26]
TNDVI(Transformed Normalized Difference Vegetation Index)	$TNDVI = \left[\left(\frac{NIR - RED}{NIR + RED} \right) + 0.5 \right]^{1/2}$	NIR, RED [26]

Pomiary zasobności gleby

Współczesna technika pomiarowa

Pionowe penetrometry stożkowe mierzą opór penetracji (wytrzymałość gleby).

<https://de.eijkelkamp.com/>

Półautomatyczne penetrometry stożkowe

adam_ekielski@sggw.edu.pl

Mapa potencjału zasobności siedlisk:

- Pomiar składu gleby (skład chemiczny),
- **Pomiar struktury gleby (właściwości fizyczne),**
- Mapa plonowania,
- Wskaźniki odbiciowe podczas wegetacji roślin (NDVI,...)

Sensor elektromagnetyczny do badania zwięzłości gleby (Kamień Śląski, 2022)

Pomiary zasobności gleby

Współczesna technika pomiarowa

Przyszłość: Prawdopodobnie w ciągu kilku lat Unia Europejska wprowadzi wymóg oceny zmian zawartości węgla w glebie.

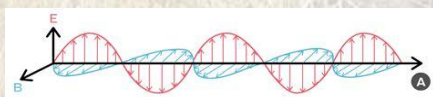
Teraz: Rolnictwo regeneracyjne.

Problem: Szybka ocena składu gleby

Mapa potencjału zasobności siedlisk:

- Pomiar składu gleby (skład chemiczny),
- Pomiar struktury gleby (właściwości fizyczne),
- Mapa plonowania,
- Wskaźniki odbiciowe podczas wegetacji roślin (NDVI,...)

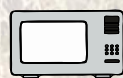
Electromagnetic

Electrical

Radar

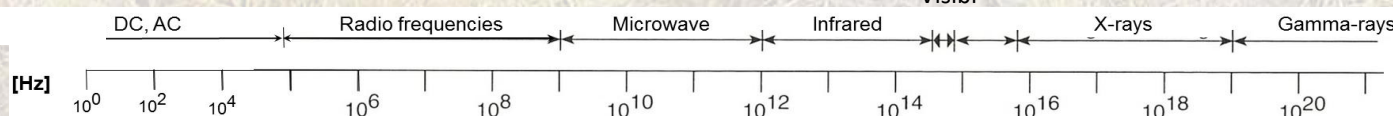

Optical

Visibl

Radioactive

Spektrometria promieniowania Gamma

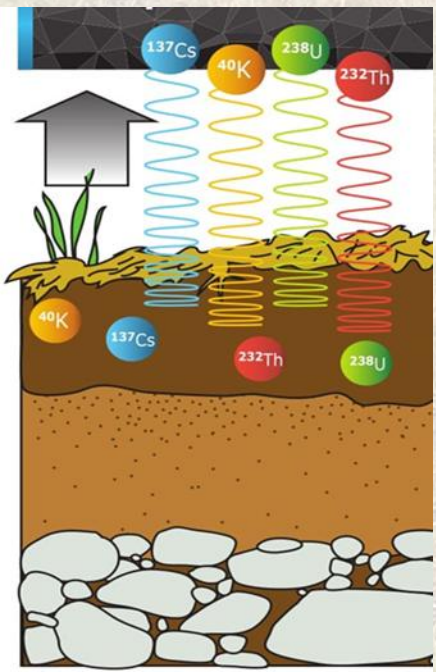
Wykorzystuje szczątkowe, naturalne promieniowanie gleby do oceny jej składu.

Wykorzystanie spektrometrii fal elektromagnetycznych do oceny stanu gleby, uprawy.

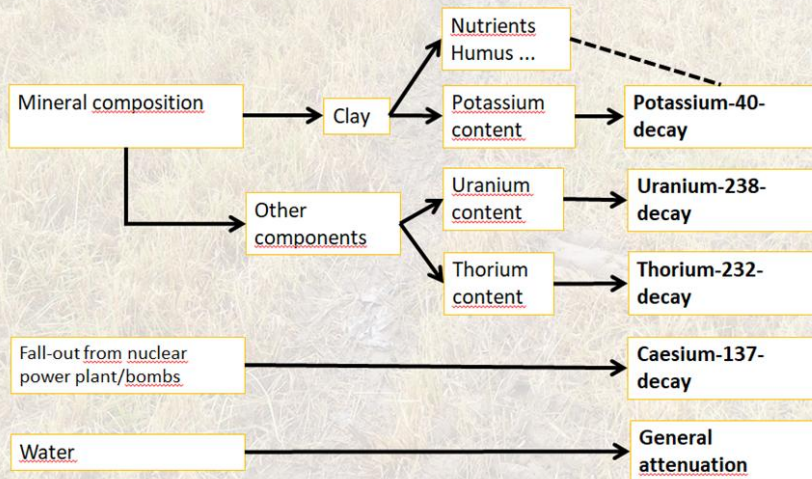

Pomiary zasobności gleby

Współczesna technika pomiarowa

How the Gamma-ray soil spectrometry: measuring principle
Gamma-ray spectrometry: Relationship with soil properties

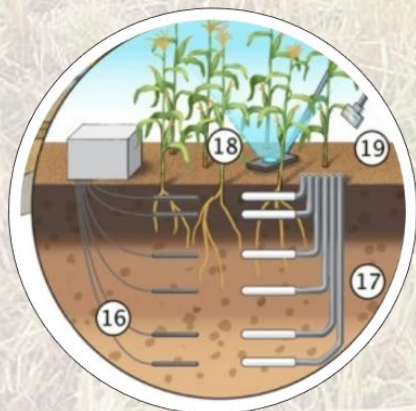
Mapa potencjału zasobności siedlisk:

- Pomiar składu gleby (skład chemiczny),
- Pomiar struktury gleby (właściwości fizyczne),
- Mapa plonowania,
- Wskaźniki odbiciowe podczas wegetacji roślin (NDVI,...)

Spektrometria promieniowania Gamma

Miernik promieniowania resztkowego (sensor Gamma)

Bezpośrednie mierniki zasobności gleby adam.ekolski@sggw.edu.pl

Pomiary zasobności gleby

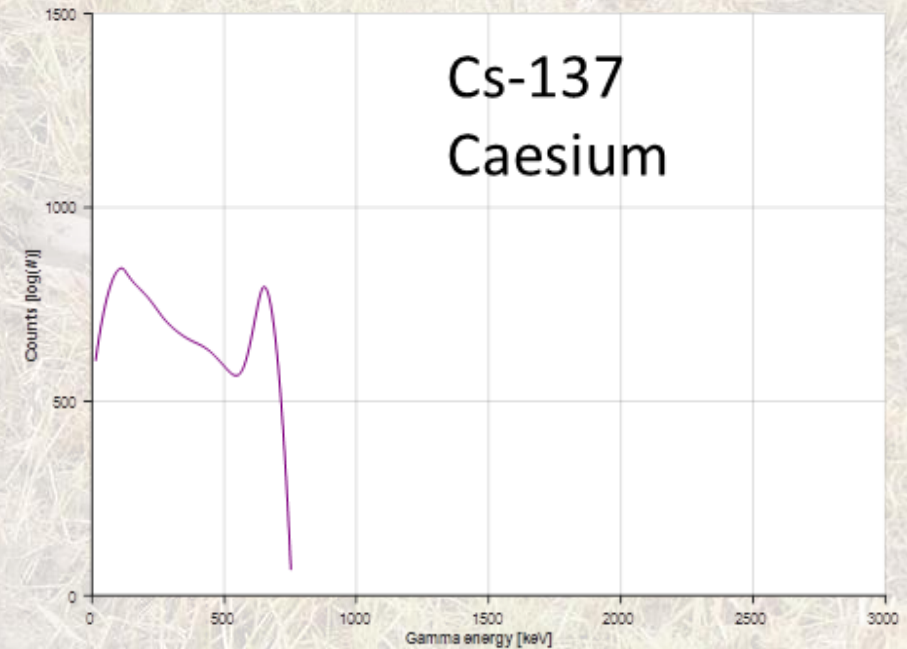
Współczesna technika pomiarowa

Mapa przejazdów czujnika Gamma

Mapa potencjału zasobności siedlisk:

- Pomiar składu gleby (skład chemiczny),
- Pomiar struktury gleby (właściwości fizyczne),
- Mapa plonowania,
- Wskaźniki odbiciowe podczas wegetacji roślin (NDVI,...)

Widmo naturalnego promieniowanie Cs-137

Pomiary zasobności gleby

Współczesna technika pomiarowa

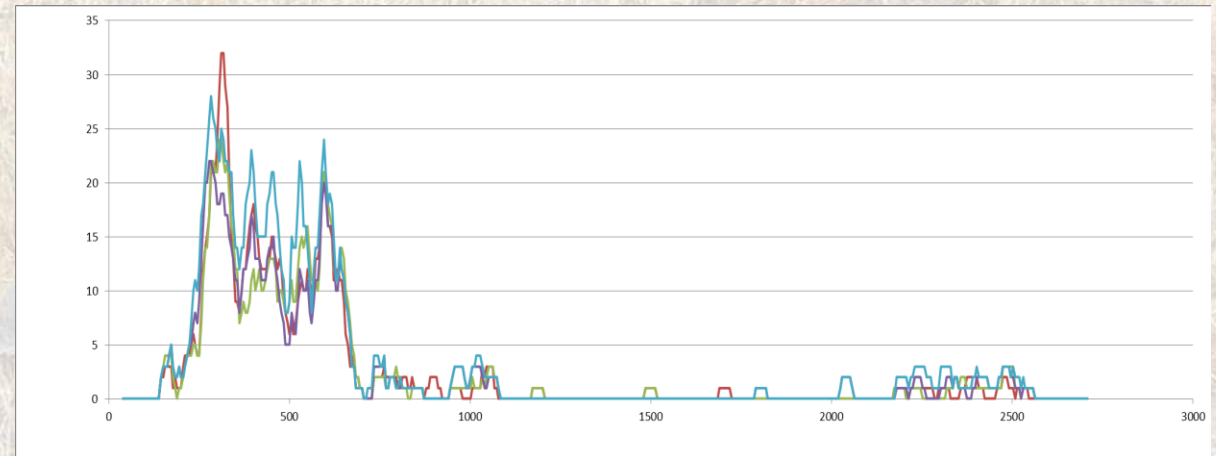

Punkty poboru próbek

Mapa potencjału zasobności siedlisk:

- Pomiar składu gleby (skład chemiczny),
- Pomiar struktury gleby (właściwości fizyczne),
- Mapa plonowania,
- Wskaźniki odbiciowe podczas wegetacji roślin (NDVI,...)

L.p.	Opis	pH	Zs	N-NO ₃	P	K	Mg	Ca
		w H ₂ O	g NaCl/l	mg/kg gleby				
1.	Próba 1/1	7,2	0,13	51,8	23,3	43,9	73,8	520.
2.	Próba 1/2	6,6	0,16	50,9	18,0	95,3	50,9	288.
3.	Próba 1/3	6,4	0,13	49,0	16,5	93,6	63,0	274.

Weryfikacja laboratoryjna zasobności gleby

	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V
GPS							Position	Position					Gamma	Gamma	Gamma	Gamma	Gamma	Gamma	Gamma	Gamma
							(Horizontal	(Vertical			GPS	Gamma	Total	Gamma	Gamma	Gamma	Gamma	Gamma	Gamma	Gamma
1	Online	Satellites	Latitude	Longitude	Latitude	Altitude	al)	(Vertical)	Speed	Heading	Climb	Online	Counts	1	2	3	4	5	6	7
2	True	27	52.148426833	19.790038717	52.148426833		90,297	01,11,1997,17,02,2025	0,115	0	-0,054	True	47	0	0	0	0	0	0	0
3	True	10	52.148427733	19.79003875	52.148427733		90,243	01,12,1954,17,02,2025	0,1	0	-0,054	True	31	0	0	0	0	0	0	0
4	True	10	52.148428883	19.790038717	52.148428883		90,21	01,11,1997,17,02,2025	0,015	189,09	-0,033	True	45	0	0	0	0	0	0	0
5	True	10	52.14843075	19.790040567	52.14843075		90,163	01,11,1997,17,02,2025	0,243	0	-0,047	True	34	0	0	0	0	0	0	0
6	True	27	52.148426833	19.790038717	52.148426833		90,297	01,11,1997,17,02,2025	0,115	0	-0,054	True	47	0	0	0	0	0	0	0

Dane pomiarowe uzyskane z czujnika Gamma adam_ekielski@sggw.edu.pl

Dziękuję za uwagę !!!

adam_ekielski@sggw.edu.pl